

Stabilitet
Høj ydelse
Billigt foder
Dygtige ansatte

5 landmænd med højeste restbeløb i august

Restbeløb: Restbeløb pr. ko er altid vigtigt. På trods af, at det er et øjebliksbillede, vil det indenfor besætningen være interessant at følge over tid og på forskellige fodringsstrategier og diskutere om hvilke parametre, der skal sættes ind på for at forbedre det økonomiske resultat, kørerne kommer med, når foderet er betalt.

Mælkeproducenten spørger altid - er det så et godt restbeløb? Derfor er databasen oprettet. Derved får man yderligere en dimension at diskutere ud fra.

På de følgende sider kan du læse om fem forskellige landmænds forskellige måder til at opnå et restbeløb på 70 kroner pr. ko pr. dag ud fra EFK'en i august måned. De fem landmænd har opnået de højeste restbeløb i august

måned.

Forudsætningen er således sammenlignelig mælkepris og sammenlignelige priser på grovfoder hver måned. De fem landmænd er blandt andet forskellige med fodringsstrategi, malke-system og race.

/ Aage Harrild Nielsen, Heden & Fjorden.

Læs mere på
side 12-23

TOP 5 i RESTBELØB

Nørremark I/S

Mælkeproduktion

Parameter	Enhed	Malkende
Mælk mejeri	liter/dag	10.750
Mælk hjemmeforbrug	liter/dag	450
Fedtprocent		3,92
Proteinprocent		3,33
Mælkepris	kr. pr. Kg	3,39
Antal malkende køer		343

Fodermiddel	Enhed	Tildelt dyr/dag
Havre	Kg TS (kg)	2,1
Afgræsning	Kg TS (kg)	5,0
Helsæd	Kg TS (kg)	1,3
Første slæt 2014	Kg TS (kg)	6,2
Fjerde slæt 2013	Kg TS (kg)	3,4
Vand	Kg	2,6
Komix	Kg TS (kg)	0,24
Naturko Plus Majs	Kg TS (kg)	3,3
Naturko	Kg TS (kg)	2,0
Total	Kg TS (kg)	23,5

Rationsparametre	Enhed	Tildelt
Foderoptagelse	kg TS/dag	23,5
Grovfoder	kg TS/dag	15,9
Kraftfoder	kg TS/dag	7,6
Energioptagelse	MJ/dag	150
Energibalance	pct.	102,4
PBV	gram/kg TS	21
Fedtsyre	gram/kg TS	29
NDF	gram/kg TS	333
Vombelastning	Ingen enhed	0,36
Stivelse	gram/kg TS	151
Tyggetid	min./kg TS	36
Fylde i alt	FV	8,8

Nøgletal

Energiudnyttelse	pct.	97,6
EKM produceret pr. ko	kg/dag	32,8
Mælkeindtægt pr. kg EKM	kr./kg EKM	3,44
Foderomkostning pr. EKM	kr./kg EKM	1,28
Mælk minus foder pr. ko	kr./dag	71,09
EKM pr. kg tørstof	kg/kg TS	1,40

Esper Agger

Mælkeproduktion

Parameter	Enhed	Malkende
Mælk mejeri	liter/dag	10.000
Mælk hjemmeforbrug	liter/dag	360
Fedtprocent		3,69
Proteinprocent		3,31
Mælkepris	kr. pr. Kg	2,75
Antal malkende køer		270

Fodermiddel	Enhed	Tildelt dyr/dag
Sodarug	Kg TS (kg)	2,6
Sojaskrå	Kg TS (kg)	1,1
Grønkorn	Kg TS (kg)	1,3
Majs 2013	Kg TS (kg)	7,9
Urea	Kg TS (kg)	0,1
Vand	Kg	1,1
Hvedehalm	Kg TS (kg)	0,5
Andet slæt 2013	Kg TS (kg)	1,6
Fjerde slæt 2013	Kg TS (kg)	1,1
Første slæt 2013	Kg TS (kg)	2,2
Kvæg SL	Kg TS (kg)	3,8
Komix	Kg TS (kg)	0,3
Danrapskager	Kg TS (kg)	1,8
Lipitec Bovi, mættet fedt	Kg TS (kg)	0,2
Total	Kg TS (kg)	24,7

Rationsparametre	Enhed	Tildelt
Foderoptagelse	kg TS/dag	24,7
Grovfoder	kg TS/dag	14,7
Kraftfoder	kg TS/dag	10,0
Energioptagelse	MJ/dag	160
Energibalance	pct.	99,0
PBV	gram/kg TS	20
Fedtsyre	gram/kg TS	33
NDF	gram/kg TS	323
Vombelastning	Ingen enhed	0,47
Stivelse	gram/kg TS	197
Tyggetid	min./kg TS	33
Fylde i alt	FV	8,9

Nøgletal

Energiudnyttelse	pct.	101,1
EKM produceret pr. ko	kg/dag	37,4
Mælkeindtægt pr. kg EKM	kr./kg EKM	2,87
Foderomkostning pr. EKM	kr./kg EKM	0,98
Mælk minus foder pr. ko	kr./dag	70,55
EKM pr. kg tørstof	kg/kg TS	1,52

Stougård I/S

Mælkeproduktion

Parameter	Enhed	Malkende
Mælk mejeri	liter/dag	10.000
Mælk hjemmeforbrug	liter/dag	360
Fedtprocent		3,69
Proteinprocent		3,31
Mælkepris	kr. pr. Kg	2,75
Antal malkende køer		270

Fodermiddel	Enhed	Tildelt dyr/dag
Hvede	Kg TS (kg)	2,6
Sojaskrå	Kg TS (kg)	1,1
Rapskage 10 pct. fedt	Kg TS (kg)	1,3
Majs 2013	Kg TS (kg)	7,9
Vand	Kg	1,1
Hvedehalm	Kg TS (kg)	0,5
Andet slæt 2013	Kg TS (kg)	1,6
HP-Pulp ensilage	Kg TS (kg)	1,1
Vitfoss-løs	Kg TS (kg)	2,2
Vitfoss urea	Kg TS (kg)	3,8
EW A-6	Kg TS (kg)	0,3
Total	Kg TS (kg)	24,7

Rationsparametre

Foderoptagelse	kg TS/dag	24,7
Grovfoder	kg TS/dag	14,7
Kraftfoder	kg TS/dag	10,0
Energioptagelse	MJ/dag	160
Energibalance	pct.	99,0
PBV	gram/kg TS	20
Fedtsyre	gram/kg TS	33
NDF	gram/kg TS	323
Vombelastning	Ingen enhed	0,47
Stivelse	gram/kg TS	197
Tyggetid	min./kg TS	33
Fylde i alt	FV	8,9

Nøgletal

Energiudnyttelse	pct.	101,1
EKM produceret pr. ko	kg/dag	37,4
Mælkeindtægt pr. kg EKM	kr./kg EKM	2,87
Foderomkostning pr. EKM	kr./kg EKM	0,98
Mælk minus foder pr. ko	kr./dag	70,55
EKM pr. kg tørstof	kg/kg TS	1,52

Michael Bak Hansen

Enhed	Malkende
liter/dag	6.063
liter/dag	130
	3,50
	3,35
kr. pr. Kg	2,64
	159

Enhed	Tildelt dyr/dag
Kg TS (kg)	1,8
Kg TS (kg)	1,4
Kg TS (kg)	2,9
Kg TS (kg)	7,7
Kg	3,7
Kg TS (kg)	0,3
Kg TS (kg)	4,6
Kg TS (kg)	2,1
Kg TS (kg)	0,27
Kg TS (kg)	0,08
Kg TS (kg)	2,9
Kg TS (kg)	24,1

Enhed	Tildelt
kg TS/dag	24,1
kg TS/dag	14,7
kg TS/dag	9,4
MJ/dag	161
pct.	100,6
gram/kg TS	17
gram/kg TS	30
gram/kg TS	292
Ingen enhed	0,45
gram/kg TS	203
min./kg TS	29
FV	8,7

pct.	99,5
kg/dag	37,2
kr./kg EKM	2,82
kr./kg EKM	0,93
kr./dag	70,40
kg/kg TS	1,54

Michael Bak Hansen

Mælkeproduktion

Parameter	Enhed	Malkende
Mælk mejeri	liter/dag	9.095
Mælk hjemmeforbrug	liter/dag	200
Fedtprocent		5,59
Proteinprocent		4,03
Mælkepris	kr. pr. Kg	3,76
Antal malkende køer		323

Fodermiddel	Enhed	Tildelt dyr/dag
Majsgluten 60 pct.	Kg TS (kg)	0,1
Rug, NaOH ludet, 80 % TS	Kg TS (kg)	3,2
HP-Pulp, ensilage	Kg TS (kg)	1,4
Majs 2013	Kg TS (kg)	3,1
Fodersalt	Kg TS (kg)	0,04
Vand	Kg	3,1
A-blanding	Kg TS (kg)	2,9
2., 4. og 5. slæt 2013	Kg TS (kg)	5,6
*Fullmix	Kg TS (kg)	5,2
AgroMin	Kg TS (kg)	0,17
Total	Kg TS (kg)	21,8

Rationsparametre	Enhed	Tildelt
Foderoptagelse	kg TS/dag	21,8
Grovfoder	kg TS/dag	10,1
Kraftfoder	kg TS/dag	11,6
Energioptagelse	MJ/dag	147
Energibalance	pct.	98,3
PBV	gram/kg TS	25
Fedtsyrer	g/kg TS	39
NDF	gram/kg TS	264
Vombelastning	Ingen enhed	0,57
Stivelse	gram/kg TS	189
Tyggetid	min./kg TS	26
Fylde i alt	FV	7,3

Nøgletal		
Energiudnyttelse	pct.	101,7
EKM produceret pr. ko	kg/dag	36,5
Mælkeindtægt pr. kg EKM	kr./kg EKM	3,03
Foderomkostning pr. EKM	kr./kg EKM	1,11
Mælk minus foder pr. ko	kr./dag	69,72
EKM pr. kg tørstof	kg/kg TS	1,67

Flemming Pedersen

Mælkeproduktion

Parameter	Enhed	Malkende
Mælk mejeri	liter/dag	7.850
Mælk hjemmeforbrug	liter/dag	160
Fedtprocent		4,33
Proteinprocent		3,52
Mælkepris	kr. pr. Kg	3,07
Antal malkende køer		240

Fodermiddel	Enhed	Tildelt dyr/dag
Vårbyg	Kg TS (kg)	3,5
Sojaskrå	Kg TS (kg)	1,8
Roepiller	Kg TS (kg)	1,3
Majs 2013	Kg TS (kg)	6,5
Fodersalt	Kg TS (kg)	0,03
Vand	Kg	15,3
Hvedehalm	Kg TS (kg)	0,5
Andet slæt 2014	Kg TS (kg)	6,9
Kridt	Kg TS (kg)	0,1
Vilomin	Kg TS (kg)	0,16
Danrapskager	Kg TS (kg)	3,2
Bergafedt 100	Kg TS (kg)	0,2
Total	Kg TS (kg)	24,1

Rationsparametre	Enhed	Tildelt
Foderoptagelse	kg TS/dag	24,1
Grovfoder	kg TS/dag	13,8
Kraftfoder	kg TS/dag	10,3
Energioptagelse	MJ/dag	160
Energibalance	pct.	100,8
PBV	gram/kg TS	15
Fedtsyrer	gram/kg TS	35
NDF	gram/kg TS	296
Vombelastning	Ingen enhed	0,51
Stivelse	gram/kg TS	185
Tyggetid	min./kg TS	30
Fylde i alt	FV	8,5

Nøgletal		
Energiudnyttelse	pct.	99,2
EKM produceret pr. ko	kg/dag	35,7
Mælkeindtægt pr. kg EKM	kr./kg EKM	2,92
Foderomkostning pr. EKM	kr./kg EKM	0,97
Mælk minus foder pr. ko	kr./dag	69,43
EKM pr. kg tørstof	kg/kg TS	1,48

Fodermester og fokus giver fremgang og højt restbeløb

Nørremark: Fokus på tre nøgletal, fornuftige foderindkøb, flittig brug af rådgivning og dyrlæge samt en hurtig opfølgning i dagligdagen med gode medarbejdere, giver et restbeløb på 71,10 kroner på Nørremark I/S.

Af Claus Solhøj
cso@landbrugsmedierne.dk
tlf. 40 81 97 49

»Indtil Mogens Jeppesen blev ansat, har vi ikke haft en decideret fodermester her. Det har meget at sige, dels fordi Mogens er dygtig, dels må man som ejer bare erkende, at man ikke kan have fokus på enhver detalje på en bedrift som vores. Sker der større ændringer i for eksempel foderplanen, så kan man med en fodermester få fulgt hurtigt op.«

Sådan lyder en væsentlig del af forklaringen fra Nikolaj Mølgaard Nielsen på Nørremark I/S på et forholdsvis stabilt restbeløb gennem 2014 på 71,10 kroner pr. ko pr. dag.

Foruden et klart fokus på mælkeproduktionen med en fodermester peger Nikolaj Mølgaard Nielsen på et godt samarbejde med konsulenter og dyrlæge, en velstyret foldafgræsning med frisk græs i en ny fold hver dag til den økologiske besætning på 400 DH-årskøer samt overgang til, hvad Mogens kalder tilstræbt kompakt fuldfoder med én daglig udfodring.

Tre vigtige tal

»Reproduktion, ydelse og restbeløbet er de tre vigtig-

Konsulenten:

Bent og Nikolaj tager tingene i opløbet, er ordensmennesker og sætter hele tiden nye mål op. De følger produktionen.

Steen Fjordside, Lemvig Lbf.

ste tal. Ydelsen er selvfølgelig det nemmeste tal at holde øje med, men reproduktionen er mindst lige så vigtig, fordi det kan advare om problemer på sigt. Restbeløbet kræver tit lige et ekstra tjek, fordi det blandt andet er påvirket af foderindkøb og derfor kan svinge en del,« forklarer Nikolaj.

Mælkeprisfaldet i andet halvår af 2014 er nemlig delvist opvejet af et fornuftigt indkøb af foderhavre direkte fra en økologisk planteavl i høst til en pris, som bedriften ifølge normtallene ikke selv kunne have produceret et tilsvarende foder til. Der indgår nu knap tre FEN i havre i rationen, og dermed ligger en væ-

sentlig fodringsomkostning nu fast et år frem..

Desuden har der været en ydelsesstigning det seneste år på ca. 1.000 kg/ko, hvilket selvklart også trækker i den rigtige retning. Kvotetilpasningen er således sket ved at sætte de ringeste køer ud, hvilket desuden har givet sundheden et yderligere løft.

Det generelt gode sundhedsniveau skyldes efter Mogens og Nikolajs vurdering for en stor dels vedkommende sandet i sengebåsene.

»Det giver bare en bedre kokomfort, men bestemt også nogle udfordringer i gyllehåndteringen,« siger Nikolaj.

Nørremark I/S opnåede i august måned det højeste restbeløb med 71,09 kroner pr. ko pr. dag. Det har medarbejderne den primære ære for.

Fodermester Mogens Jeppesen (t.h.) er garant for, at der konstant er fokus på mælkeproduktionen hos Nikolaj Mølgaard Nielsen (t.v.). Fotos: Torben Worsøe

Gode medarbejdere vigtige

Der holdes tavlemøde hver mandag, hvor der kigges på ændringerne i nøgletallene og snakkes om, hvordan produktionen fungerer.

I kombination med ugebeseøg af dyrlægen, månedsbesøg af klovbeskæreren og kvartalsmøder med dyrlæge og fodringskonsulent giver det en tæt opfølgning og mulighed for at reagere meget hurtigt, hvis der er behov for det.

»Vi bruger rådgivningen meget, og vi synes faktisk, at vi får meget ud af det. Vi er ikke bange for at ringe til dyrlæge og fodringskonsulent, hvis køerne pludselig bliver for ek-

sempel lidt tynde i maven,« påpeger Nikolaj.

»Men det er også vigtigt at fremhæve gode medarbejdere. De er vejen til succes. Det er vigtigt, at de er involveret i processen og ved, hvorfor vi gør, som vi gør,« tilføjer han.

»Det er også vigtigt at have sit fokus de rigtige steder,« påpeger Mogens.

»Ja, at det er for eksempel den samme person, der blander foder hver dag og har fingerspidsfølelsen for, hvad der skal til. At han har gået en tur over græsmarkerne og ved, om der blev ædt helt op dagen før,« supplerer Nikolaj.

Umiddelbart vurderer både ejer og fodermester, at den

valgte strategi er forholdsvis robust og nærmest kun vinder i styrke i takt med de aktuelle prisfald på mælken.

»Prisen på mælk og indkøbt foder vil svinge, men resten er forholdsvis stabilt. Det er hele tiden en balance mellem fodring og ydelse. Så det er vigtigt at få noget ydelse ud af det kraftfoder, vi putter i køerne. Man skal kende sit nulpunkt,« slutter Mogens.

Nørreremark I/S

- Ligger øst for Lemvig og ejes og drives af far og søn - Bent Mølgaard Nielsen og Nikolaj Mølgaard Nielsen.
- Økologisk siden 1998 med 400 DH-årskøer med godt 10.000 kg EKM.
- Seks ansatte.
- Sengebåse med sand.

Restbeløb hos Nørreremark

Læs mere på side 12-13

»Optimering er noget, vi aldrig bliver færdige med«

Esper Agger: Med maskinstationen til at passe marken og kvierne på hotel er fokus hos Esper Agger på at realisere potentialet i besætningen, så de fire robotter kan malke en million kilo hver om året.

Af Claus Solhøj
cso@landbrugsmedierne.dk
tlf. 40 81 97 49

Ikke bare er kvierne sendt på hotel og markdriften overladt til en maskinstation. Det sidste dog fortsat med Esper Agger som driftsleder, der bestemmer hvad, hvornår og hvordan i marken.

»Men når jeg sammenligner vores tal med andre, så kan jeg se, at det er utroligt svært at være med over det hele og have fingeren på pulsen i stalden og i marken og måske endda også på flere ejendomme. Vores målsætning er, at vi skal være blandt de ti procent bedste i stalden og i den bedste tredjedel i marken. Kan vi ligge der, så tror jeg, at vi har en fremtid som mælkeproducent, og så må vi acceptere, at vi nok aldrig kommer blandt de bedste ti procent i marken,« lyder det kontant fra ham.

Fokus i hans mælkeproduktion er endda yderligere skærpet, da de fire Lely-malkerobotter reelt er den begrænsende faktor fremover. Målet er at malke en million kg mælk om året pr. robot, og lige nu ligger hver enkelt robot på godt 900.000 kg.

Det giver fokus på ældre køer med god 'robotadfærd',

Konsulenten:

»Esper var blandt de første til at tage LEAN til sig. Han formår at få det bedste ud af sine medarbejdere. Mælken skal produceres billigt.«

Steen Fjordside, Lemvig Lbf.

stabilt høje ydelser og hurtigt mælkeflow og dermed også fokus på holdbarhed, reproduktion og sundhed.

»Målet er mest mulig mælk pr. robot, og køerne er midlet til at nå det mål,« sammenfatter han.

Medarbejdere vil gerne

Det gør medarbejderne til vigtige medspillere i processen.

»Vi forsøger hele tiden at optimere og forsøger at skabe en kultur her, hvor optimering er noget, vi aldrig bliver færdige med. Langt de fleste medarbejdere vil jo gerne være med til at skabe gode resultater og udvikle sig fagligt, så det er en

Restbeløbet hos Esper Agger nåede i august måned op på 70,55 kroner pr. ko. Espers målsætning er at være blandt de ti procent bedste i kostalden.

ledelsesting at skabe rammerne, få dem med på målene og gå engageret til opgaven,« forklarer Esper Agger.

Et vigtigt hjælpemiddel her er en særdeles detaljeret måltavle, der gøres op måned for måned og med rød skrift sladrer om fortsat plads til forbedring.

Lige nu er der faktisk en del røde tal på tavlen som følge af sommerens varmestress i besætningen.

»Vi havde et afbræk i et par måneder, hvor vi ellers har været vant til, at det gik opad. Men det er jo netop i modgang, at fokuseringen skal vise, hvad den er værd,« understreger han.

Medarbejderne er vigtige medspillere i processen om at opnå en effektiv produktion. Esper Agger har Klaus Birch og Jenny Nielsen ansat. Fotos: Torben Worsøe

Esper Agger

- Ligger NV for Lemvig.
- 300 DH-årskøer med 12.500 kg EKM.
- Fire Lely-robotter og sengebåse med sand.
- Mark passes af maskinstation, kvier passes på kviehotel.

Køernes krav udvikler sig

Dermed påpeger Esper Agger også et par andre aspekter af at arbejde med klare mål og fokusområder. Nemlig dels dens robusthed når en forudsætning som for eksempel mælkeprisen ændrer sig negativt som i de seneste måder:

»Fokus på ydelse tror jeg er den bedste strategi ni ud af ti år, så når restbeløbet pr. kilo mælk bliver mindre, må man lave nogle flere kilo.«

Dels, at det er en løbende proces, hvor det, der virkede i går, ikke nødvendigvis også virker i dag eller i morgen.

»Da vi nåede juli måned ydede køerne 42 kg i gennemsnit pr. dag. Året før var det 36-

37 kg, og da vi byggede ny stald i 2009, lå vi i midten rent ydelsesmæssigt. Derfor stiller køerne også nogle andre krav i dag end for et år siden eller for fem år siden. Det er en lidt mere følsom produktion, hvor det hele tiden er opgaven at spotte nye fokusområder og lære af erfaringerne og blive bedre,« forklarer han.

Derved også være sagt, at fokus efter al sandsynlighed vil ligge på indtægtssiden, altså på at hæve ydelsen yderligere og realisere det fulde mælk-potentiale i besætningen.

»Det kan da godt være, at jeg bliver klogere og vil optimere på noget andet, men så længe, at vi oplever, at der er et poten-

tiale her, er det den vej, vi går. Vi skal hele tiden være bevidst om, hvad afkastet af indsatsen er - og så sætte de fokusområder med det ringeste afkast bagerst i køen,« siger han.

Derfor glæder han sig også over at læse om Gjorslev Gods' årsydelse på 15.000 kg pr. ko i en produktionsbesætning.

»Det lover godt! Nu kan vi jo se, at det kan lade sig gøre. Nu skal vi bare lære af dem,« slutter han.

Esper Aggers restbeløb

Læs mere på side 12-13

Vi serverer det samme for køerne hver dag

Stabilitet: Niels og Peder Stougård hører ikke til de landmænd, som fra dag til dag ændrer på foderplanen. Også selvom mælkeydelsen pludselig kan droppe, for stabilitet lønner sig på den lange bane, mener brødrene.

Af Peter W. Mogensen
pwm@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 52

Stabilitet er det bedst beskrivende ord for, at brødrene Niels og Peder Stougårds køer har været i en stigende ydelsesudvikling de sidste par år.

Altid at gøre det samme på samme måde hver dag er også brødrenes forklaring på restbeløbet, som i august var 70,40 kroner pr. ko pr. dag.

»Nogle farer ud med bål og brand og ændrer foderplan og køber nyt kraftfoder, hvis køerne taber to kg mælk. Det er ikke vores stil, for vores erfaring er, at mælken nok skal komme igen,« mener Peder Stougård.

At mælken er der hos de 200 køer, det beviser mælkeproduktionsopgørelsen. 12.000 kg EKM pr. ko er lige rundt om hjørnet.

»Ydelsesstigningen speede ekstra op, da vi i 2008 skiftede dybstrøelsen ud med sengebåse og fik tre nye malkerobotter,« fortæller Peder Stougård.

Dybstrøelsen var godt for køernes bentøj, men med en udvidelse fra 130 til 200 køer var det efterhånden en krævende opgave at samle halm nok.

»Og så passer dybstrøelse og højtydende Holsteinkøer

Konsulenten:

»Niels og Peder er gode håndværkere, som holder fast i deres strategi og ikke handler i panik. De er gode til at praktisere rettidig omhu.«

Mads Nielsen, Jysk Kvæg

ikke sammen, når det er varmt,« siger Peder Stougård.

Mere mælk pr. robot

Kvotehensyn har de senere år betydet, at en del køer har forladt besætningen ved Haarby på Fyn.

»Vi har hele tiden slagtet fra den dårligtydende ende, og det har selvfølgelig øget den gennemsnitlige ydelse pr. ko,« forklarer Peder Stougård.

Når kvoten gives fri, er målet mere mælk, men ikke nødvendigvis flere køer.

»I øjeblikket malder hver robot 750 ton EKM på årsbasis. Vi vil gerne op på 800 ton EKM, og vi vil helst øge køernes ydelse fremfor at sætte fle-

re køer ind. En lavere belægning pr. robot giver efter vores vurdering mindre arbejde,« forklarer Peder Stougård.

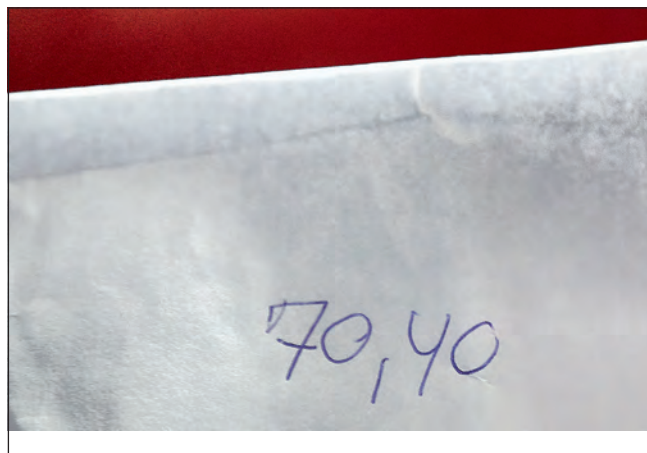
Robotterne er Lely A3, som i 2008 erstattede Lely A2, som brødrene købte i 1999.

»Vi har udvidet besætningen ved eget tillæg og i et tempo, hvor vi hele tiden selekterede i køerne. Det har været medvirkende til, at ydelsen er steget hvert eneste år,« vurderer Peder Stougård.

Begrænset mængde græs

Foderplanen ved Niels og Peder Stougård er typisk fynsk med en stor majsandel og HP-affald. Græs er dog også med.

»Udelukkende majsfodring

Restbeløbet ved brødrene Stougård er steget en anelse siden august, hvor det var 70,10 kroner pr. ko pr. dag.

Niels og Peder Stougård foretrækker at køre en stabil fodring. Små afvigelser i ydelsen reagerer de ikke på, for køerne vil helst have stabilitet. Fotos: Torben Worsøe.

Bedriften

- To ejere: Niels og Peder Stougård.
- En elev ansat.
- 200 Dansk Holstein-køer.
- Tre Lely A3-malkerbotter.
- 2,8-2,9 malkninger pr. ko.
- Ydelse: 12.000 kg EKM/ko.

giver dårlige ben. Græsset binder fodringen godt sammen,« siger Peder Stougård, og slår fast at brødrene ikke fodrer med fedt, gær eller lignende.

To driftsledere

Peder Stougård har det primære ansvar med køerne og indkøb af foder. Broderen Niels tager sig af markbruget. Derudover er der ansat en elev.

»Det giver mange synergier, at vi hele tiden er to driftsledere. Vi arbejder begge i mark og stald, og det giver mulighed for en god sparring,« fremhæver Peder Stougård. Brødrene laver det meste markarbejde på de 270 hektar, hvoraf 170

hektar er med salgsafgrøder.

Niels blander køernes foder i en Keenan-vogn.

»Vi er ikke tilhængere af kompakt foder, men vi styrer hele tiden efter et konstant tørstofindhold. Vi bruger vand til at justere, så køerne altid får den samme blanding med det samme tørstofindhold,« siger Peder Stougård.

Keenan-blanderen er udstyret med det nyeste i Keenan, så blanderen kører et fast antal omgange ved hvert mix. Det giver ensartet foder, påpeger Peder Stougård.

Gode råd kommer på mail

Brødrene Stougård bruger Mads Nielsen fra Jysk land-

brugsrådgivning til at udarbejde foderplaner med videre.

»Men vi klarer det meste over mail eller telefon. Mads besøger os kun to gange om året, og effektivitetskontroller laver vi fire til fem af hvert år. Vi har fravalgt at være med i KvægNøglen, for vi interesserer os mest for bundlinien på bedriften. Vi må så leve med, at vi ikke altid ved, hvor højt dækningsbidraget er på ko-niveau,« siger Peder Stougård.

Stougårds restbeløb

Læs mere på side 12-13

Vi har prøvet at fodre for billigt - det kostede mælk

Indkøbt foder: Michael Bak Hansen har tidligere forsøgt at fodre billigt, men det kostede ydelse. Nu er han tilbage på en dyrere fodring, og køerne kvitterer med mere mælk hele tiden. 55 procent af køernes foder indkøbes til bedriften.

Af Peter W. Mogensen
pwm@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 52

Græs kan gå an. De fleste år er såvel udbyttet som kvaliteten god, men majs er for det meste et sats.

»Sidste år var et af de dårlige majs-år for os. Både kvalitet og udbyttet var for dårligt,« fortæller Michael Bak Hansen, Hjørring.

De næste seks uger er han således nødt til at hente majs hos naboen, som heldigvis har et stort overskud.

For der skal meget foder til for, at 365 jerseykøer hver kan yde, hvad der årsbasis svarer til 11.300 kg EKM.

Men det er kun de 45 procent af foderet, som dyrkes på ejendommen.

»Det er en simpel konsekvens af, at vi har svært ved at producere tilstrækkeligt grovfoder af en høj kvalitet hvert år,« siger Michael Bak Hansen.

Den fatale kornbærme

Mange af fodermidlerne i foderplanen hører til i den dyre kategori.

Men sådan har det ikke altid været.

»I 2012 fodrede vi med kornbærme i seks til otte måneder. Vi havde været skrevet op til at modtage kornbærme i

Konsulenten:

Besætningen har god yversundhed, styr på klove/lemmer, kører i stabilt høj huld (ca. 3,5), enkelt kælvningsboks med problemfri opstart og høj topydelse som resultat. Udtagning af grovfoder med blokskærer!

Anne-Mette Søndergaard, LandboNord

flere år, og vi fik straks bygget et anlæg til at håndtere bærmen, da vi fik tilsagn om at kunne modtage det. Anlægget kostede 80.000 kroner, og et halvt år senere lukkede spritfabrikken i Aalborg,« mindes Michael Bak Hansen.

Lukningen kom dog alligevel som held i uheld.

»Køernes ydelse stod stille. De kunne ikke flyttes, uanset hvad vi gjorde, og det var frustrerende. Stilstand og tilbagegang er ikke motiverende,« siger Michael Bak Hansen.

Redningen blev sojaskrå og rapskager på bekostning af kornbærmen.

Køerne reagerede med en ydelsesstigning, som tog yder-

ligere fart, da de begyndte at malke tre gange dagligt i september 2012.

Dyrt foder betaler sig

At det kan lykkes for Michael Bak Hansen at opnå et restbeløb på 69,72 kroner pr. ko pr. dag, det hænger i høj grad sammen en høj ydelse.

»Hvis ikke køerne gav så meget mælk, kunne det ikke hænge sammen,« siger Michael Bak Hansen, som for tiden prøver sig frem med Majs GLUTEN 60.

Det dyre fodermiddel gives til køerne i de første 30 dage efter kælvning, og den langsomt omsættelige stivelse skal lette optræning af foder-

Michael Bak Hansen er godt tilfreds med restbeløbet på 69,72 kroner pr. ko. Det viser ham, at fodringen med dyre fodermidler betaler sig.

Michael Bak Hansen har valgt at fodre køerne med dyre fodermidler, da det er svært at dyrke tilstrækkeligt grovfoder af en god kvalitet. Fotos: Torben Worsøe.

Bedriften

- 365 Jerseykøer.
- Kvier udliciteret.
- Ydelse: 11.300 kg EKM/ko.
- Celletal: Geometrisk gennemsnit på 155.000

niveauet efter kælning.

Sodabehandlet rug er et andet nyt tiltag, som fremstilles på bedriften.

»Kørerne bemærkede ikke, at vi skiftede hveden ud med rug. Og det er trods alt 10-15 kroner billigere pr. 100 kg,« påpeger Michael Bak Hansen.

Mere grovfoder på prøve

Selvom Michael Bak Hansen ikke kunne drømme om at skifte de dyre fodermidler ud med billigere varianter, vil han gerne hæve grovfoderandelen.

»Vi producerer for meget mælk i forhold til kvoten. Derfor tager vi noget af A-blandingen fra de senlak-

terende køer til gengæld for mere grovfoder. Hvis det kommer til at fungere, vil vi måske udvide det til de øvrige køer,« fortæller Michael Hansen.

Årets grovfoderhøst har været god både i mængde og kvalitet, og det gør det til en mulig øvelse at få mere grovfoder i køerne.

Da Michael Hansen har kvierne på kviehotel, er målsætningen høj kvalitet for hvert eneste slæt græs og majs.

»Vi må simpelthen ikke lave kviefoder,« slår Michael Hansen fast.

Tre malkninger betaler sig

Foruden at fodre med foder af god kvalitet, har indførelsen

af tre daglige malkninger haft stor effekt på ydelsen.

»Selvom det betyder, at vi skal malke 47 timer mere om ugen, så betaler det sig. Vi har ansat en medhjælper mere og rationaliseret resten af tiden væk,« siger Michael Hansen.

Flere malkninger har også sænket celletallet, da køerne ikke længere spilder mælk i båsene.

Michael Hansens restbeløb

Læs mere på side 12-13

Masser af mælk, billigt foder og gode medarbejdere

Pasning: De ansatte bærer en stor del af æren for det høje restbeløb, mener Flemming Pedersen. For masser af mælk og billigt foder kan ikke alene skabe et godt resultat. Det skal der mennesker til for at opnå.

Af Peter W. Mogensen
pwm@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 52

Mange kg mælk til en god pris og billigt foder.

Det er den åbenlyse forklaring på et højt restbeløb, men den kan ikke stå alene, mener Flemming Pedersen, Fjerritslev, som har opnået et restbeløb på 69,43 kroner pr. ko pr. dag.

»Det handler om mere end bare mælk og foder. For mit vedkommende betyder mine ansatte mindst lige så meget. Måske endda også lidt mere,« forklarer han.

For gode dedikerede folk er med til at sikre en høj produktivitet og, at alle tandhjul kører den rigtige vej, som Flemming ynder at formulere det.

»Det er langt billigere at have en halv mand for meget end en halv mand for lidt. Desværre ser ikke alle banker og kreditforeninger på det på samme måde,« lyder det ærgerligt fra Flemming Pedersen.

Selv er han godt hjulpet af to unge medhjælpere, hustruens onkel og en ukrainsk pige, som tager nogle af aftenmalkningerne, når hendes kæreste arbejder på nabogården.

»Min kones onkel, som vi

Konsulenten:

»Stabilitet! Der ændres aldrig på mere end en ting ad gangen. Høje værdistoffer i mælken og altid god foderudnyttelse.«

Holger Nørby Jensen, LandboNord.

kalder seniormedarbejderen, har lært mig meget om køer. Men der skal også være en god dynamik, og derfor har vi også to unge medhjælpere,« forklarer Flemming Pedersen.

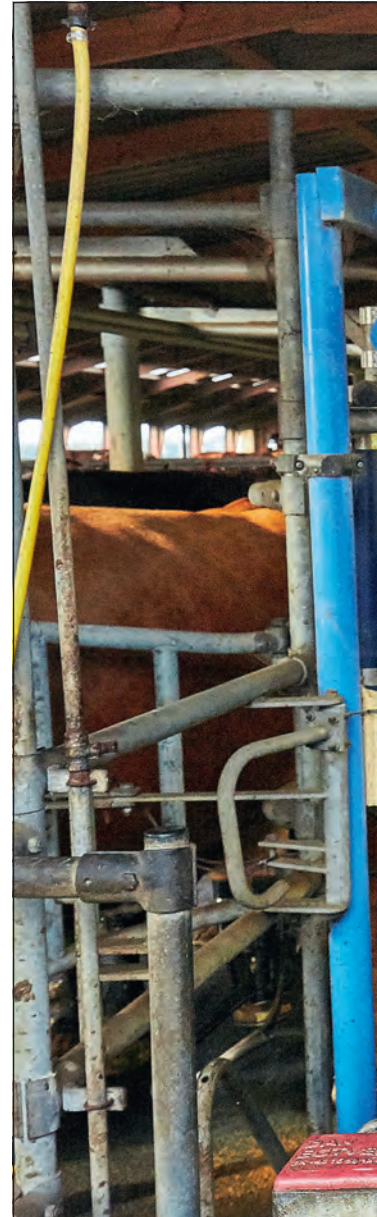
Godt og hjemmelavet

16,9 af de tildelte 24,1 kg tørstof pr. ko er avlet på bedriftens egne arealer.

»Min filosofi har altid været at lave mest mulig selv og holde foderstoffene behørigt på afstand. Grovfoderet skal altid være af en god kvalitet, og vi fodrer også mest muligt af vores korn op. Det er trods alt billigere selv at valse og fodre kornet op i forhold til at sælge det og skulle betale for trans-

Flemming Pedersen har opnået et restbeløb på 69,43 kroner pr. dag i august måned. Masser af mælk, billigt foder og dygtige folk er forklaringen.

port, lagring, rensning og tørring,« vurderer Flemming Pedersen.

Grovfoderet består af halvt majs og halvt græs.

»Det er nok lidt gammeldags, men jeg fylder siloen halvt med græs og fylder majs ovenpå. Når vi er kommet i gang med sådan en stak, kører fodringen stabilt de næste seks måneder, og køer tåler ikke store udsving,« mener Flemming Pedersen.

Ud over grovfoder og hjemlavet korn består foderplanen også af sojaskrå, rapskager og roepiller.

»Foderet skal være billigt, hvis restbeløbet skal være højt. Så foruden at få kørerne

Gode medarbejdere er alfa og omega for at opnå gode resultater, påpeger Flemming Pedersen. Det er billigere med en halv mand for meget end en halv for lidt.

Bedriften

- I øjeblikket 250 RDM køer - har reduceret fra 270 køer på grund af mælkekvoten.
- Driver 300 hektar jord.
- Ansatte: To unge medhjælpere, en seniormedhjælper samt en ukrainsk pige til at malke.
- To daglige malkninger.

til at give mælk skal man også være en god købmand. Men det tager tid at lære. Jeg har brændt fingrene på dårlige aftaler, men jeg har lært af det,« siger Flemming Pedersen.

Kig på koen

En høj mælkeydelse kommer ikke alene af at følge en foderplan. Man skal huske at kigge på køerne, deres gødning og hele tiden følge produktionen på tæt hold, lyder nogle af Flemming Pedersens erfaringer.

»En ting er en analyse af foderet. Noget andet er, hvordan køerne reagerer. Gødningens konsistens må ikke være for tynd. Derfor har vi stadig halm

i foderrationen, selvom det efterhånden betragtes som gammeldags,« smiler Flemming Pedersen.

En anden af Flemmings erfaringer er, at køerne helst ikke må få et lavt huld.

»Det går ud over evnen til at blive drægtig igen, og hvis ikke der hele tiden er tilstrækkeligt med opdræt til rekruttering, går besætningen lidt i stå. Det tror jeg også er en forklaring på det høje restbeløb,« mener han.

Han var blandt de første til at bruge kønsorteret kviesæd, men i dag er forbruget minimalt.

Mælk der koster

Flemming Pedersen har udelukkende RDM-køer, og det fremgår også af beregningen af restbeløbet.

»Vi får mere for mælken på grund af et højere indhold af fedt og protein. I forhold til standardmælk får vi syv til ni øre mere pr. kg. Det kan hurtigt blive til et stort beløb, når vi producerer 2,5 million kg mælk på årsbasis,« slår han fast.

Flemmings restbeløb

Læs mere på side 12-13